

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, ünneputánvaló naponis.

Felelős szerkesztő: Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám. Telefonszám: 379.

A választói jogért.

Pisztóry Mór nyílt levele.

A szociáldemokraták tüntető körmenete és népgyűlése.

(Saját tudósítónktól.)

Az általános titkos választói jog kérdése most a legizgatóbb politikai aktuális. Ezt el kell ismerni még azoknak is, akik lobogó gyűlölettel viseltetnek a szociáldemokrácia iránt, amelynek véletlen közvetítése folytán ez a kérdés most napirendre került és — úgy látszik — egyik döntő tényezője lesz a politikai kibontakozásnak. A kérdést sokféleképpen itélik meg. Vannak, akik a szociálista mozgalom iránt, amely végre is a kor szellemében gyökeredzik és amelynek hatalmát kicsinyleni önmagunk ellen való vétkes szüklátköröség volna, akkora elfogultsággal viseltetnek, hogy az ügy higgadt és politikus megítélésére szinte képtelenek. Ezeknek az uraknak az állásfoglalása mindenképpen ártalmas, mert a polgári társadalom ellen munkálkodó erőket csak táplálja azáltal, hogy nem akar róluk tudomást venni, de az álláspontjuk lehetetlen is, mert kétféle általános választói jog nem létezik és ez a nagyjelentőségű reform egyforma jelentőséggel bír, akár szociálisták, akár a demokratikus polgári társadalom jár elől annak kivívásában. Szerintünk a leghelyesebb az, ha ebben a dologban találkozunk a két divergens elem, mert a megszervezőre ható célt így könnyebben lehet elérni. A hatás pedig mind a két osztályra, amelynek törekvései a munka jegyében találkoznak, egyaránt üdvös lesz.

A polgári társadalomra éppen úgy, mint a szociálistákra. És a hatáson nem változtat, hogy a hatalomtól melyik osztály forszirozza ki a korszerű reformot: a munkásság-e vagy a polgári elem. Éppen ezért csodálkozással olvastuk a koalíció egyik vezérlapjában, hogy a választói jogot a most favorizált uton-módon azért nem helyes megalkotni, mert ezzel minden egyebet kizárólag előtérbe állítanak a szociálpolitikát és megerősítik a szervezett munkásságot. Sajátságos fölfogás ez. Hiszen ugyanaz az eredmény következhetne be, ha — mondjuk — Károlyi Sándor grófok juttatnák diadalra a törvényhozásban az általános választói jog hatalmas intézményét.

Hogy a jelen politikai válságba most mintegy belefurakodott a választói jog kérdése, erről mi is elmondtuk a véleményünket, hangoztatván, hogy ha az általános választói jog törvényhozási tárgyalásának most a nemzeti követelések elejtése volna a konzekvenciája akkor mi is előbb a nemzeti követelések harcát akarjuk befejezni, amely 3 év óta szakadatlanul tart s csak e harc befejezése után, vagy ezzel párhuzamosan akarjuk fölvenni a küzdelmet az általános választói jog érdekében. Ám a Kristóffy-féle jelenet óta konkrét lépések történtek az általános választói jog megvalósítása felé, egyfelől a belügyminiszter részéről, aki kijelentette, hogy e tárgyban már a közel jövőben törvényjavaslatot fog beterjeszteni, másfelől Dési Géza szabadelpvüparti képviselő részéről, aki a miniszter habozása esetére saját nyilatkozata szerint maga fogja beterjesz-

teni a törvényjavaslatot. Hozzájárul még ehhez, hogy Barabás Béla, a függetlenségi párt alelnöke és a vezérlőbizottságtagja, valamint Nagy Sándor dr., egyike a legtartalmasabb 48-as politikuskoknak, szintén föltétlen nyilatkozatot tettek az általános titkos választói jog mellett s e nagy elv tántoríthatatlan hívének vallották magukat.

Most Pistóry Mór nyilatkozata egészíti ki a sorrendet. Kolozsvár kiváló képviselője, akit elméleti és gyakorlati tudása egyaránt predesztinál arra hogy szava döntő súllyal bírjon a választói jog általánossá tételének kérdésében, bizonyos fenntartások mellett szintén híve az általános választói jog eszméjének.

Ha most már a körülmények kiugrátták a nyulat a bokorból és azzal a tényleges helyzettel kerülünk szembe, hogy a parlament asztalára kerül az általános választói jogra vonatkozó törvényjavaslat, a koalíció akkor cselekszik a leghelyesebben, ha rövid időre szorított vita után törvényerőre emeli a javaslatot s addig is, azután is kerlehetetlen harcot folytat a törvénytelen darabont-kormány ellen és a nemzeti jogok érdekében.

A küzdők tábora új elemmel szaporodik: a szociáldemokratákkal; ezeknek energiája pedig éppen nemmondható csekélynek, amint azt a választói jogért folytatott küzdelmük is bizonyítja.

A kolozsvári szociálisták állásfoglalása.

Az a mozgalom, mely végig vonul az egész országon, eljuttatta hullámain Kolozsvárra is. A kolozsvári szociáldemokraták tegnapi gyűlést hirdettek, melyen kifejtet-

ték álláspontjukat a mai politikai helyzettel szemben s követelték, hogy az általános választói jogért teljes erővel vegye fel a harcot az egyezült ellenzék.

A gyűlés lefolyásáról következőkben számol be tudósítónk:

Zuhogó esőben gyülekeztek a kolozsvári szociáldemokrata munkások a Széchenyi-téren, délután három órakor. Az egész nap tartó zápor dacára is nagy számban jelentek meg a munkások, úgy, hogy egyneked 4 órakor 2000 munkás indult el a Széchenyi-térről. A menet a Wesselényi Miklós-utcán a Mátyás király-térre haladt, számuk közben folytonosan nőtt, úgy, hogy az Unió-utcaiba érve már csaknem háromezerre rughatott a számuk. A körmenet igen érdekes látványt nyújtott. — A különböző iparágak munkásai közül különösen kiválóttak a napszámosok, kik fehér ruhákban, mintegy 300-an vettek részt a menetben.

Igen érdekes volt még a nőknek egy nagyobb, s a kékszubonyos gázgyári munkásoknak egy kisebb csoportja.

A rendkívül tarka tömeg a választói jog éltetése és forradalmi dalok éneklése közben a Sétátér-utcán s a Sétátéren keresztül a Lövéldébe ért, a hol a Lövéldé előtti teret lepte el a tarka színvegyület-ünnepe.

A gyűlés négy óra előtt pár perccel vette kezdetét.

Gönczi Ödön, az egybehívók nevében üdvözölte a megjelenteket s ajánlatára a közgyűlés elnökevé választották Klein Jakabot, jegyzővé pedig Tamásy Károlyt.

Klein Jakab, elnök rövid üdvözlés után megnyitották nyilvánítja a népgyűlést s elnöki meggyűjtőjében a következőket panaszolja:

Megindult a rágalom nyelve, a hazug állításoknak egész áradata követte nyomon a sajtó nagy részében azt a mozgalmat, melyet a választói jogért folytattunk. Nem kívánjuk, hogy a polgári sajtó a mi politikánkat támogassa, de elvártuk volna tőle, hogy legalább objektivitást tanúsítson s a tényeket a maguk valóságában tüntesse fel.

Előadja ezután, hogy bár a jelenlegi választási rendszer mellett a képviselőket a munkásság nem tekintheti a maga képviselőinek, mégis kívánta tudni azoknak véleményét a választási jog általánossá tételéről, akiknek a jelenlegi par-

Egy több oldalról ismételt óhajtnak kívánunk megfelelni, midőn arra határoztuk el magunkat, hogy a rég bevezetett 6 decis üvegeink mellett egy valamivel kisebb üveget töltünk és hozunk forgalomba. A nagyérdemű közönségnek rendelkezésére áll a 4¹/₂ decis palackokban töltött **valódi kőbányai Márciusi sörünk**, melynek kitűnő minősége a legkényesebb izlést is ki-

elégíti. — Naponta friss töltésű **valódi kőbányai márciusi sör** 1 palack 14 krajcár — 28 fillér, 10 palacknál 13 krajcár — 16 fillér.

Kapható minden fűszer-, csemege- és kiskereskedésben.

Első Magyar Részvény-Sörtöződe Kőbánya
főraktára Kolozsvári.

lamentum rendszer mellett is megvan a joguk, hogy a törvények alkotásába befolyanak. Épen ezért a szociáldemokrata párt meghívta a mai népgyűlésre Kolozsvár város mindkét országgyűlési képviselőjét, hogy ismertessék álláspontjukat, melyet az általános titkos választói jog kérdésében elfoglaltak. A képviselők közül egyik sem jelent meg, de Pisztóry Mór dr. nyílt levelet intézett a népgyűléshez, melyet egész terjedelmében felolvastak. A levél a következő:

A magyarországi szociáldemokrata-párt erdélyrészi titkárságának Kolozsvárt.

Nyílt levél.

A címzett párt ez év augusztus hó 9-én hozzám intézett levelében azon kérelemmel fordult hozzám, hogy folyó hó 13-án tartandó népgyűlésen, mint Kolozsvár város első kerületének képviselője, megjelenjek önök körében és világítsam meg az általános választói jog kérdésében elfoglalt álláspontomat. A személyes megjelenésben akadályozva lévén, e sorok utján kívánok a tisztelt pártvezetőség által hozzám intézett felhívásnak megfelelni.

En, mint annak a pártszövetkezetnek tagja, mely a magyar nemzeti állam összes létfeltételeinek kivívásáért küzd és mely párt a magyar állameszmének a közös hadsereg magyar részében is érvényt szerezni kíván, első sorban mindenekelőtt arra törekszem, hogy a magyar állam létjoga, annak minden intézményében, tehát a hadseregben is kifejezést nyerjen.

Kívánom továbbá, hogy gazdasági önállásunk úgy rendeztessék be, miszerint a munkásosztály megélhetése az eddiginél sokkal hathatósabban legyen biztosítva.

Pártunkat az alkotmányos szabadságért és népjogért vívott küzdelem hozta létre, melyet azon merényletekkel szemben kell megvívunk, miket alkotmányos jogaink ellen katonai napiparancsokkal és rabuliztikus törvényszegésekkel intéztek.

Meg vagyok róla győződve, hogy az önök pártja ép úgy át van hatva a magyar állam alkotmányos jogai megvédésének szükségességétől, mint a szövetkezett ellenzék minden tagja és így a szövetségi jogok kiterjesztése által csak újabb szövetségeseiket nyerünk a magyar nemzeti állam teljes létezéséhez. És ezért nincs is reá okom, hogy az általános választói jog tárgyában hozzám intézett kérdés elől kitérjek.

En programbeszédemben egész határozottan kijelentem, hogy egyrészt a mostani census jelentékeny leszállítását kívánom, másrészt a magyar államnak minden hivatalviselésre képes korban levő férfitagját, aki magyarul írni és olvasni tud, közvetlen szövetségi joggal kívánom felruházni.

Az önök pártjára nézve ez teljesen egyértelmű az általános választói joggal, mert hiszen a modern szocializmus leghatályosabb fegyvere: az irás és olvasás általános elterjedése. Mi a magyar szocialisták akarjuk politikai jogokkal felruházni és az ő jogos érdekeiket akarjuk a szociális törvények egész sorával megvédeni. Önök bizonyára tudják, hogy ezen érdekek

védelmé csak a népszabadságot biztosító alkotmányos államokban jöhet létre, ahol a sajtó szabadsága és a parlamenti kormány felelőssége biztosítja a törvények szigorú megtartását és igazságos végrehajtását.

Meg vagyok róla győződve, hogy az önök pártja sohasem szegődik oly hatalom eszközévé, mely a törvény megkerülése által a hatalmi önkényt állítja az alkotmányos jogok és kötelességekkel szembe.

Hiszem a lapokban mindennap olvashatják, hogy mi a sorsa a munkásosztálynak az oly országban, hol a nép jogait nem védi törvény, vagy hol a létező törvény korlátait a hatalom merészen lépi át.

Dr. Pisztóry Mór

a kolozsvári I. választókerület országgyűlési képviselője.

Ezután csodálkozásával fejezte ki az elnök, hogy Wesselényi Miklós báró nem is felelt a meghívásra. Kétszeresen rosszul esett ez ugymond, mert az újpártot tartja a parlament legtitesebb pártjának, s ime az elnök feleletre sem méltatja a levelet, melyet Kolozsvár munkálkodó népe intézett hozzám.

Felhívja ezután a budapesti pártvezetőség kiküldöttjét Pelcédér Ágostont, hogy ismertesse a napirendet.

Pelcédér nagy éljenzések között lépett a dobogóra, s csengő hangon, nagy szónoki hévvel és erővel előadta a következőket:

Magyarország újból föléledt, a forradalom lángja magasra lobogott a szénvedő, jogtalan milliók szívében. Ellenségeink rágalmakkal halmoznak el bennünket, azt mondják, hogy egy alkotmányellenes miniszterium minket használ fel a koalíció szétrobbantására. A nemzeti küzdelem leverésére, pedig a nemzeti küzdelem csak ép úgy lehet erős, ha megszüntetik a ma felállított osztályozást, ha megszüntetik a különbséget a nép és a nemzet között.

Ma két osztályt állítanak fel, nemzetre és népre bontják az ország lakosságát, pedig a nemzet csak úgy lehet erős, ha nép képezi a gerincét, ahol ez nincs így, ott belefulad a nemzet saját hatalmi göggyébe. Ma mindent csak a nemzet számára kívánnak, a kiváltságos kisebbség számára, a népről tudni sem akarnak, s a magyar vezényszóért cserébe eltűnnek, hogy újabb terheket akasszanak az amúgy is agyongyötört népre nyakába, hogy azután a magyar vezényszó mellett lőjenek a kegyeret kérő nép közé.

Minden nemzetnek joga van a nemzeti hadsereg, joga van követelni, hogy fiait saját anyanyelvükön vezényeljék, de vajjon van-e egyáltalán szükség hadsereg, szabad-e a hadseregért a népet ejteni áldozatul. Mert enek a küzdelemnek a nép fizeti az árát, a nép fiait tartják benn október után is a militarizmus jarmába fogva.

A nép fizeti meg ennek az árát, a „bűdös“ nép, melyhez 5 évenként ereszkednek le az urak, akkor

is undorodva közelednek a csöcseléknek tartott néphez, de hizelegnek neki, mert szükség van rá, azután pedig csendőrszuronyokkal fojtják a szót a jogot kérő néphez.

A szociáldemokrata párt évtizedek óta küzd azért, hogy a népet belevonják az alkotmány sáncaiba, s ez alatt ki volt téve tengernyi üldöztetésnek — de hiába, mert az üldöztetések csak növelték erejét. A míg a szociáldemokraták csendőrszuronyok között küzdöttek a népet, addig a parlamentben meghozták a rabszolga törvényt, mely örök szégyenfoltja lesz a parlamentnek, mely minden jogot, hatalmat a földesur kezébe ad, s a piculás napszámok korát akarja örök életűvé tenni. Ott láttuk a mai parlamenti ellenzék vezetőit, amikor véresre tapsolták kezüket a kormány olyan intézkedéseinek, melyek bár alkotmányt sértenek, de a nép, a szociáldemokraták ellen vannak irányítva.

És ime elérte őket a nemezis, a darabant-kormány elkövette aljas merényletét az alkotmány ellen, de ezért a merényletért azok is hibásak, akik engedték a dolgot idáig fejlődni, akik elmulasztották belevonni a népet az alkotmány sáncaiba.

Kristóffy kijelentette a szociáldemokraták előtt, hogy ő mint magánember az általános választói jogban látja a parlamentárizmus egyedüli megmentőjét s megindult a rágalmak áradata a szociáldemokrata párt ellen, feledek azonban, hogy a szociáldemokrata párt nem azóra küzd az általános választói jogért. És ha ez a küzdelem már eddig is megvalósította volna célját, a dolgok nem fejlődtek volna idáig, az alkotmány ellen nem lehetett volna olyan merényleteket elkövetni, amilyeneket elkövettek.

A választáskor ígéretet tettek a koalíció tagjai, ígérték, hogy küzdeni fognak a választói jog általánossá tételére s most azzal akarnának kibujni ígéreteik alól, hogy a koalíció nem a választói jog kivívásáért jött létre.

Ráfognak a szociáldemokratákra mindent, rájuk szűtik, hogy hazátlanok. Hát igaz is. Petőfi mondja, aki pedig talán elég jó hazafi volt: „Ahol a jog, ott a haza, a népnek nincs joga“. Hazátlanná tették a népet s most a szociáldemokraták nem akarnak mást, mint Petőfi: jogot akarnak a népnek, hogy hazája legyen.

„Még kér a nép“, de a forradalom lángjai kitorófélyben vannak s magasra fognak lobogni, hogy e lángokban megifjodjék Magyarország, hogy e lángokból szülessen az igazi alkotmány. És ez a forradalom feltartóztatlan, hiába is vezényelnének ellene katonát, a nép készíti a szuronyt, a fegyvert s a — nép is volt katona. A nép nem akar többé gyermekeinek jogtalanságot örökül hagyni, a nép már tudja, hogy gazdaságilag csak úgy lehet szabad, ha politikai jogai is vannak. Ott van előtte Oroszország példája, eltanulta már azoknak a haremódját is.

A választói jog megadása elől nem lehet már kibuvót keresni, a nemzetiségeket már nem

lehet többé ürügyül fölhasználni, mindenki tudja, hogy jó hazafiakká csak úgy lehet őket tenni, ha részesítik őket jogokban.

Attérve azután a politikai pártokra és azoknak vezetőire, erősen támadja Vázsonyi Vilmost, aki még el sem ment a vezérlő bizottság ülésére, mikor a választói jogról van szó.

Kijelenti, hogy bizik Ugron Gábor, Vészy József, Dési Géza kijelentéseinek őszinteségében, hiszi, hogy Bánffy Dezső is becsülettel beváltja ígéretét, bizik a munkásság ezekben az embereken, de ott lesz szeptember 15-ikén a ház előtt.

Szeptember 15-ikén, mikor megnyílnak a parlament kapui, szünetelni fog mindenfelé a munka. Budapest munkásnége felvonul a Ház elé, küldöttség keresi fel az elnököt s követeli, hogy az általános titkos választói jog tárgyalását tűzze napirendre. Addig nem dolgozik a munkásság, míg az általános választói jogot meg nem szavazta a parlament, ha ez nem elég, van más eszköz is.

Főlesküdt erre Magyarország munkásnépe, hiszi, bizik benne, hogy meg is tartja esküjét.

A nagy tüzzel előadott beszéd után, melyet sokszor szakított félbe a helyeblés, Klein Jakab előterjesztette a határozati javaslatot, melyet már a budapesti népgyűlés alkalmával közöltek a lapok. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

Tomboló tetszészaj között beszélt ezután az elnök, időzve Kossuth szavait. Végül bezárta a népgyűlést, mely teljes rendben és csendben szétoszlott.

SZINHÁZ — MŰVESZET.

Hétfő:	Magdolna. (Félhelyárakkal.)
Kedd: d. u.:	Két árva. (Félhelyárakkal.)
Kedd este:	Kornevillei hangrangok. (Sugár Jolán bucsuföl-lépése.)
Szerda:	Vasgyáros. (Bihari Ákos bucsuja.)

Sárga esikó. Rég nem élvezett látványban volt része tegnap a kolozsvári színházjáró közönségnek — népszínmű került előadásra a színházban. A népszínműelőadás tulajdonképpen Sugár Jolán vendégfellépésének köszönhető, aki a népszínmű énekesnő elavult szerepkörét kitünően betöltötte a kolozsvári színpadon. — Bakaj Erzsike szerepében lépett fel a kiváló vendégművésznő, akinek hanganyaga, hanglának iskolázottsága, előadása, játéka egyaránt kitünő. Kedves bájjal játszotta meg szerepét, s gyönyörűen énekelt el néhány szép magyar dalt. Szentgyörgyi és Dezséri, a színház két oszlopos, régi tagja, régi jó szerepeikben léptek fel, s produkáltak hasonlíthatatlanul művészi alakítást. Cakóhé, Lackó Aranka, Váradi, Sebestyén, Cakó, Bay egyaránt emelték a különben is igen kitünő előadásnak sikerét.

Szives figyelmébe! Hogy Dreher-féle kőbányai márciusi sört mindenki vásárolhasson, s hogy több oldalról nyilvánított kívánságnak eleget tegyünk

$4\frac{1}{2}$ deciliter sört tartalmazó palackokat is hoztunk forgalomba. Kapható a legtöbb kereskedésben palackonként 14 kr. = 28 fillérért. 10 palack vételnél à 13 kr. = 26 fillérért.

Bognár és Szántó.

NIREK.

— **Kolozsvár a polgármesterek kongresszusán.** Minden évben összejönnek a magyar városok polgármesterei és tanácskoznak a városok ügyeiről. Tavaly Nagyváradon volt az országos értekezlet, az idén Pancsován lesz szeptember 11-én. Kolozsvár város részéről Szvacsina Géza kir. tanácsos, polgármester utazik el a kongresszusra.

— **Lezuhant az állványról.** Nám Jakab ácssegéd egyik külvárosi építkezésnél dolgozott. Tegnap délután az első emeleti állványról oly szerencsétlenül bukkott le, hogy kulcscsontját eltörte, azonfelül a jobbkarját is összezúzta. Súlyos sebeivel a kórházba szállították.

— **Elveszett a pénzesztárcája.** Tegnap délelőtt 10 órakor nagy csődületet okozott a Hunyadi-téren egy jajgató vidéki román asszony, aki elvesztette néhány koronát tartalmazó pénzesztárcáját. A pénzesztárca tartalmával együtt utóbb megint megkerült.

— **A király születésnapja és Szent István napja.** Folyó hó 18-án a király születése napjának az évfordulója lesz, f. hó 20-án pedig Szt. István első magyar király emlékeztetének áldoz a hálás kegyelet. Mind a két napot ünnepélyesen fogja megülni Kolozsvár város közönsége. Mindkét ünnepen a régi fényűző ünnepel a város, az összes templomokban istentiszteletek lesznek, melyeknek sorrendjét e héten teszik közzé.

× **M. kir. államvasutak podgyászfúvarozási vállalat Kolozsvárt.** Vasúton érkező podgyások minden vonattól jutányos díj mellett haladéktalanul lakásba kézbesítettek.

Ugy szintén feladásra készül podgyások minden vonathoz a lakásból elhozatnak és vedény átadása mellett a vállalat irodájában Mátyás király-tér 26. sz. (Városi menetjegy iroda) elszámoltatnak.

Hova menjünk

Orfeum előadás után?? a Jókai kávéházba Jókai-u. 4 sz. Dus és izletes buffet. Kávéházi italai a legnagyobb igényeknek megfelelnek. A legjobb éjjeli szórakozóhely kiszolgálás a legpontosabban. Menjünk a Jókai kávéházba! Szíves pártfogást kér Heiman Sándor tulajdonos. 48

TÁVIRATOK.

A budapesti szociálista népgyűlés.

Budapest, aug. 13. (Saj. tud.) Az országos népgyűlés végeztével a fővárosi szociálisták tartották meg második népgyűlésüket a Tattersalban, a mely délután 1/25 órakor kezdődött. Goldner Adolf dr. üdvözölte a népgyűlésen szintén megjelent vidéki kiküldötteket. Majd Bo-

kányi Dezső lépett a pódiumra. A politikai jogért döngeti — úgy mond — a párt a parlament kapuit. Ezt mondják a szociálisták ellenségei, hogy Béccsel és a kormánnyal paktálunk. Hogyan paktálhatnánk mi a kormánnyal? hiszen a múlt népgyűlés mind a három szónokát elítélték. Harcba állottunk mi mindig a kormánnyal. Még akkor is, a mikor Apponyi még uralmon volt mint házelnök. Az általános titkos választói jog kérdését már akkor félretettük, követelve, a nagy obstrukció idején, hogy az ellenzék a választói jogot is vegye be követeléseibe. Kossuth Ferenc márciusban úgy nyilatkozott, hogy a koalíció csak a katonai kérdések kikapcsolásával vállalhatna kormányt. Hát tegye meg. Valósítsa meg a választási reformot és melléje állunk. Am a mig nem teszi — ellene küzdünk. Azután Garbai Sándor olvasta fel a határozati javaslatot, melyet elfogadtak. A népgyűlés alkalmából 42 üdvözlő távirat és 31 levél érkezett. Jelen volt 152 vidéki kiküldött. A gyűlést követő tegy tüntető körmenet volt, a melyen 50—60.000 ember vett részt.

A szegedi tüzoltó-kongresszus.

Budapest, aug. 13. (Saj. tud.) Ma volt az országos tüzoltó-kongresszus első napja. Összesen 135 vidéki testület képviselői jelentek meg. A zászlóavatás is ma folyt le. Az első szegedi Bánffy Dezsőné báróné zászlóanya verte be, a második József főherceg nevében Lázár polgármester, a harmadikat Széchenyi Viktor gróf. Délben nagy lakoma volt a zászlóanya tiszteletére. Holnap indítványozni fogják, hogy az elhunyt József főherceg emlékére 4000 korona alapítványt tegyenek és hogy védnökül József főherceget válasszák meg.

A szocialdemokrata párt országos nagygyűlése.

Budapest, aug. 13. (Saj. tud.) Ma délután folyt le a Tattersalban a szocialdemokrata párt országos nagygyűlése a nagy számu vidéki kiküldöttek jelenlétében. A nagygyűlésen a központi pártvezetőség álláspontját, az általános titkos választói jogot illetőleg Garami Ernő terjesztette elő. Beszédében utalt

arra, hogy a függetlenségi párt a népjogokért folyó küzdelemben mindaddig szolidarisnak vallotta magát a párttal s most mereven szembe helyezkedik vele, megtagadva tett ígéreteit. Ámde meg van a mód a pártot az ígérek beváltására kényszeríteni. Mindenüvé elmennek, a hol a függetlenségi párt népgyűlést tart s követelni fogják a tett ígérek beváltását. Küzdeni fognak a népjogokért. A nagygyűlés az előterjesztést elfogadta.

A béketárgyalások.

Budapest, aug. 13. (Saj. tud.) New-Yorkból jelentik: Portsmouthban ma volt az orosz-japán béketárgyalások első napja. A konferenciát fél 1 órakor nyitották meg és 10 óra 40 perckor ért véget. Mindössze annyi történt, hogy Witte átnyújtotta az orosz választ a japán feltételekre.

Párisból jelentik mai kelettel: A „Journal“ írja: Egy előkelő japáni politikus nézete szerint a béke a következő feltételek mellett jöhet létre:

1. Japán protektorátusa Korea felett.
2. Sachalin átengedése.
3. Mandzsuria Karbin kivételével visszaadandó Kinának.
4. Port-Arthur japán kézen marad.
5. A mandzsuriai vasút bizonyos kombináció alapján átadandó Japánnak.
6. Japán felvétele az európai hatalmak koncertjébe.

A hűtlen sáfár.

Budapest, aug. 13. (Saj. tud.) Lendvei Mihály szabadkai kereskedő nemrég 12.000 koronára sertést vásárolt a fővárosban. Ma Rozsányi Mihály nevű megbízottját felküldötte a pénzzel, hogy a sertéseket, a 12.000 korona kifizetése után szállíttassa Szabadkára. Rozsányi a fővárosban azzal állt elő, hogy a pénzből utközben 9900 koronát elloptak. Előadása szerint az uton rosszul érezte magát s több izben leszállt s valószínűleg leszállás alkalmával lopták el a pénzt. A rendőrség nem adott hitelt az előadásnak és letartóztatta Rozsányit.

Tolvaj nevelő.

Budapest, aug. 13. (Saj. tud.) A rendőrség letartóztatta Kaszál Stefania, banjalukai illetőségű

nevelőnőt, mert Löwinger Lujza Koronaherceg-utca 26 sz. alatti lakásáról két darab 600 korona értékű briliánsgyűrűt ellopott.

REGÉNY.

A Lolo ur betege.

Irta: Ch. Epheyre.

Bár hozzá voltam szokva a sors szeszélyeihez, ez kemény csapás volt rám nézve. Hogyan! Elég volt egy szerencsétlen rongydarab, melyben a sárga láz elősdei rejtőztek, hogy tönkre tegye egész existenciámat! Ah, mennyivel okosabban tettem volna, ha követem a sirba az én kedves Van der Pruth Célestemet s nem szívom tovább a levegőt, özvegyen és tönkre jutva! Batáviát meggyűlöltem. Annyim még maradt, hogy visszatérhettem Franciaországba — tengődni. S aztán meg ön tán szintén tudja, ha az ember szerencsés volt Párisban születni, mindig visszavágyódik oda, még akkor is, ha gyönyöreiből nem ismer egyebet, csak a furkós bottal való elpáholtatást. Szóval, visszatértem Párisba.

Fájdalom, uram, a bölcsekedési mania, mely akkor fogott el először, mikor félholtan hevertem a wunderbari kastély csürében, most már teljesen hatalmába kerített. Azt képzeltem, hogy meg kell írnom a mémorie-jaimat, s tudtára kell adnom az utókornak: mily következményei lehetnek egy medve buta ötletének. Kibéreltem egy kis szobát a rue Saint-Jacques-ban, az ötödik emeleten és irni kezdtem. A könyvem, ha ugyan megjelenik valaha, tíz kötetet fog kitenni, nagy oktav alakban, sűrű nyomással. Beláthatja, hogy még csak kivonatban sem adhatok róla megközelítő fogalmat. Csak annyit jegyzek meg róla, hogy igyekszem benne kifejezni az okokat, s megkísértem számot adni magamnak az összes eseményekről. Megmagyarázom benne, miért kellett a Pyréneés-k egy medvéjének, egy véu auvergne-i katonának, egy kocsmai szolgálónak, a ki eltéveszti az üveget, egy osztrák grófnak, aki az ujságát olvassa, egy kapitánynak, a kinek unokatestvére van Batáviában és egy maláji szolgálónak, a ki egy nyitott tetejű hordó mellett pipázik, egyesült erővel közreműködnie a végre, hogy én a rue Saint-Jacques egy odájában, az ötödik emeleten, mémoire-okat kezdjek írni.

(Folyt. köv.)

Kiadja:

A „Kolozsvári Friss Ujság“ hirlapkiadó vállalat.

Kiadó lakások

a Hosszu-utca 31. sz. alatt, azonnal vagy október hó 1-jére. Modern, tiszta és egészséges 3—4 szobából álló, fürdőszoba és mellékhelyiséggel ellátva. Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonossal. 118

NAGY JENŐ

szájpadlás nélküli műfogspeciálista

fogműterme

várt, Wesselényi Miklós-utca 6.

(Dr. Goth-ház.)

fogműterem

Elvállalom a fogászat körébe tartozó összes teendőket. Munkáimért felelősséget vállalok úgy jutányosság, valamint tartósság tekintetében. — Egész nap a n. é. közönség rendelkezésére állok.

Tisztelettel NAGY JENŐ.
szájpadlás nélküli műfogspeciálista.

Uj vasbutor-gyár és bádigos munkák vállalata

Kolozsvár, Unió-utca 21 sz.

Van szeernesém a nagyérdemű közönségb. figyelmét felhívni fenti gyártelepem és vállalatomra.
Elvállalok mindennemű vasbutor és bádigos-munkákat, ugyszintén javításokat.
Állandóan raktáron tartok vasbutort és szállitok viszonteladásra.
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan intézek.

Árjegyzéket és költségvetést ingyen küldök.

Tisztelettel

Mihajlovits Gy. Lajos

Tarka-Szinpád

Sétatéri kioszk 12

Csak néhány napi vendég-fellépés!

Sobosin S.

a világ legjobb mimikusa.
Sobosin bemutatja az összes Európai uralkodókat teljes életnagyságban.
Továbbá fellépte az összes szerződötelt műerőknek.

Uj Solok! Uj bohózatok!
Kezdeté 8 órakor.

Naponta változó bohózat.
Szigoruan családias műsor.

Szabad bemenet. Fentartott helyek.
Számos látogatásért esd
Grünau Poldi Gárdonyi Imre
művezető igazgató Kioszk bérlője.

Rónai - Mulató

(Biazini szálloda) 119

Gerő József, Rónai János,
művezető. tulajdonos.

Ma és mindennap a következő
attrakciók vendégjátéka:

Brothe's Köchly

kézakrobaták.

Egy szenzációs jelenet.

UJ! 2 nő. UJ!

Nelly és Nell

Mezítlábas Cake-Walke táncosnők.

Sarkadi Vilmos Margitai Margit
Modern humorista chansonette.

Csigás Aranka couplé énekesnő.
A Gerő-pár új énekkel.

Egy szó a miniszterhez
történelmi életkép.

A Darázs, bohózat.

Belépti-díj 1 korona.

Kezdeté 8 órakor. Pontos kiszolgálás.

Tonczár Antal

vízvezeték szerelő Kolozsvárt.

Tisztelettel tudatom a m. t.
megrendelő közönséggel, hogy
Fellegrvár-ut 28. sz. lakásomról
üzlethelyiségemet Julius 1-től
kezdve áttettem

Óvár, Viz-u. 2. sz. alá.

Midőn eddigi szives pártfo-
gásáért hálás köszönetet mondok
kérem továbbra is nagybecsű
pártfogásukat.

Tisztelettel

Tonczár Antal,
vízvezeték szerelő

86 Kolozsvár, Viz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép

(Vashid mellett.) nagy raktár. (Babos-palota.)

Az összes bel- és külföldi kerékpárok kaphatók
raktáron részletűzetésre is.

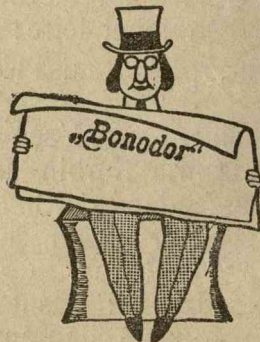
Mechanikai javító-műhely.

Elvállalunk emalirozást, nickelezést, írógép javítást és új
kerékpárok méret szerinti készítését. Varrógépeinkért 10 évi
jótállást vállalunk.

Ügynökök kerestetnek! 97

FINKLER és TÁRSA, Kolozsvár.

BONODOR-FOLYADÉK

a legbizösebb árnyékszék szagát huzamosabb
időre rögtön eltávolítja. Elegysulyu 5 kgr.
csomag bérmentve 10 korona. (Elegendő egy
évre.) 1 kgr. próba-csomag 2.50 kor. cso-
magolás és szállitás nélkül.

Bonodor-por tözegszórókhöz nélkülöz-
hetetlen 1 kgr. próbacso-
mag 2 kor., csomagolás és szállitás nélkül. — 5 kgr.
csomagolás és szállitással 8 korona.

Szétküldés csak készpénzért v. utánvétellel.
Patak-utca 2 szám a sétatér-u.
mellett.

Erdélyrészi képviselőnk kívánatra készséggel igazolja a Bonodor páratlan hatását kísérletezéssel.

Megrendelhető Erdély részére:

Farkas L. Mrton urnál Kolozsvár,

Végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomá-
sára hozni, hogy a 28 év óta fennálló rövid-
áru kész és kezdett munka-üzlettemmel felhagyok,
a miért is **hatóságilag engedélyezett**

végeladást

rendezek az összes berendezés és 1 Wertheim-
hármass vaskassa eladók.

76

Csiky Mihály.

Végeladás.

Azonnal kiadó a Mátyás k.
tér legforgalmasabb helyén,

irodának

kiválóan alkalmas 2 nagy
utcai szoba, előszobával eset-
leg három szoba. Hol? Meg-
mondja a kiadóhivatal!

Eladó kertek

a Majálius-utca és Kert-utca
házsongárdi folytatásában tetszés
szerinti kiterjedéssel 2-4 koroná-
ért méterenként.
(A városi szabályrendelet villa-
telekhez 800 m² métert kíván.)
Értekezhetni Majális-utca 24. sz.

Naftalin,
Rovarpor,
Kék gálicz,
Frische-féle fény-lack
és parkett-máz.

Naponta

friss kefir

kapható

Burger Friggyes

gyógyáru és illatszer
üzletében, Kolozsvárt.

68

Wesselényi szálloda

Elite Nyári-Mulató.

Augusztusi új műsor. 115

Uj tagok. Uj bohózatok.

1-3. Zene-nyitány. Zongorán
előadja: Komáromi Ákos karnagy.
4. Jeney Annus fiatal chansonette.
5. Bodrogi László grotesk-komikus.
6. Blausch Ella chansonette. 7. Ko-
máromy Vilmos paraszt humorista.
8. Körössy Zsófi brawour énekesnő.
9. Szilágyi Elemér nőimitátor. 10.

Egy mulató bohózat.

10 perc szünet. (Zene.)

11. Dory Gizi chansonette. 12.
Zsoldos Gizella operette énekesnő.
13. Bodrogi Rezső szalon humorista.
14. Andrassy Franciska olasz és
magyar énekesnő. 15. Rienczy Ma-
riska excentrik-énekesnő (mint
vendég). 16. A kolduló barát, vig
magánjáték. 17. Kaczér Erzsébet jelmez
soubrette (magnás shansonette). 18.
Orosz-lengyel jux-duette (Ivanofski
19. Mulató bohózat. 20. Zár-
induló.

Buffet. Tisztán keze t borok. Izletes
magyar konyha. Olcsó polgári árak.

Kegyes pártfogásért esedezik
tisztelettel

Lengyel József, Manás József,
műv.-igazgató. tulajdonos.

Belépődíj 60 fill. Páholyasztal 1 kor.
Kezdeté fél 9-kor.

„Jegenye“

gyógyfürdő Kolozsvárme-
gyében Bánffy-Hunyad és
Kolozsvár közt

Klimatikus (Subalpin)
gyógyhely. Mórifürdők fe-
nyő- és 9° Lobogó fürdők.

Igazgató: Dr. Kazay Kálmán.

Javalva: Kezdődő tüdőbe-
tegeknek, Scrofulóticusok-
nak, Angol-kórosoknak,
Vérszegénység, Hysteria,

Idegyenggeség ellen.